

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΔΡΑ UNESCO
για την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ειρήνη

**Ο Ρόλος των Εκπαιδευτικών
στον Πολιτισμό Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ειρήνης**

Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο

Έκθεση Πεπραγμένων

Η Έδρα UNESCO του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (με αντικείμενο την Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ειρήνη) και το Ινστιτούτο Εκπαίδευσης για την Ειρήνη (ελληνική Μη.Κυ.Ο.) οργάνωσαν Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο με θέμα

**Ο Ρόλος των Εκπαιδευτικών
στον Πολιτισμό Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ειρήνης**

Το Συνέδριο έλαβε χώρα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης από τις 14 μέχρι και τις 16 Δεκεμβρίου 2001 και είχε μεγάλη επιτυχία.

Σκοπός του Συνεδρίου ήταν

α. να καταστήσει ευρύτερα γνωστές τις αρχές του Πολιτισμού Ειρήνης στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις σχετικές Αποφάσεις του Ο.Η.Ε. και της UNESCO, και να τους καλέσει να αναλάβουν, σε συνεργασία με τους μαθητές, σχετικές δραστηριότητες στα σχολεία

β. να δώσει την ευκαιρία, σε όσους εκπαιδευτικούς συνεργάζονται ήδη με την Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. για την προώθηση του Πολιτισμού Ειρήνης, να παρουσιάσουν τις σχετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες που σχεδίασαν και πραγματοποιούν στα σχολεία τους

γ. να δημιουργήσει ένα Πανελλήνιο Δίκτυο Εκπαιδευτικών για τον Πολιτισμό Ειρήνης. Το ανωτέρω Συνέδριο επισημοποίησε τη συνεργασία που εγκαινίασαν η Έδρα UNESCO και το Ινστιτούτο Εκπαίδευσης για την Ειρήνη στην αρχή του 2000–Διεθνούς Έτους για τον Πολιτισμό Ειρήνης–με τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε όλη τη χώρα, για την προώθηση των αρχών του Πολιτισμού Ειρήνης στα σχολεία.

Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο και τιμούσε έμπρακτα

α) τη Διεθνή Δεκαετία για Ένα Πολιτισμό Ειρήνης και μη Βίας για τα Παιδιά του Κόσμου (2001-2010), και

β) τη Δεκαετία του Ο.Η.Ε. για την Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου (1995-2004).

Επίσης, το Συνέδριο αυτό ήταν ο εορτασμός α) για τα 5 χρόνια συνεχούς και δημιουργικής παρουσίας της Έδρας UNESCO του Α.Π.Θ. στον ελληνικό χώρο(1997-

2001) και β) για τα 15 χρόνια αδιάλειπτης δραστηριότητας του Ινστιτούτου Εκπαίδευσης για την Ειρήνη στο χώρο της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (1986-2001).

Το Συνέδριο οργανώθηκε με την οικονομική υποστήριξη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης, του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Επιτροπή Ερευνών και Πρυτανικό Συμβούλιο), του Τμήματος Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. και του Ινστιτούτου Εκπαίδευσης για την Ειρήνη.

I. Στο Συνέδριο έλαβαν μέρος συνολικά πενήντα εννέα (59) ομιλητές και έγιναν πενήντα (50) εισηγήσεις. Συγκεκριμένα, έλαβαν μέρος

1. Ενδεκα (11) προσκεκλημένοι ομιλητές, διακεκριμένες προσωπικότητες (εκπρόσωποι διεθνών Οργανισμών, Καθηγητές Πανεπιστημίου κ.ά.). Ενδεικτικά αναφέρονται ο Καθηγητής κ. Dumitru Chitoran, Σύμβουλος της UNESCO σε θέματα Ανώτατης Εκπαίδευσης, ο Δρ. Σ. Μουσούρης, τ. Αναπλ. Γενικός Γραμματέας του Ο.Η.Ε., ο Αντιστράτηγος ε.α. κ. Π. Κασσέρης, ο κ. Β. Λουζιώτης, Πρόεδρος του Κέντρου Μελετών και Τεκμηρίωσης (ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ.) της ΟΛΜΕ, ο Καθηγητής του Τμήματος Φυσικής του Α.Π.Θ. κ. Μ. Γρυπαίος, ο Καθηγητής του Τμήματος Πληροφορικής του Α.Π.Θ. κ. Ι. Τσουκαλάς, ο Επ. Καθηγητής του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Ν. Σκεντέρης κ.ά.

Οι προσκεκλημένοι εισηγητές παρουσίασαν στις εισηγήσεις τους σημαντικά θέματα της επικαιρότητας, όπως τα ακόλουθα : "Αφγανιστάν, Ξένες Επεμβάσεις και ο Ο.Η.Ε.", "Γεωπολιτική-Γεωστρατηγική της Ευρασίας και η σύγχρονη τρομοκρατία", "Οι εξελίξεις στη Γενετική", "Η κακοποίηση και η παραμέληση του παιδιού" κ.ά.

2. Σαράντα (40) Εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας (περιλαμβανομένου και του νηπιαγωγείου) και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από όλη τη χώρα, οι οποίοι σχεδίασαν και πραγματοποιούν, μαζί με τους μαθητές τους, εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες για την προώθηση των αρχών του Πολιτισμού Ειρήνης στα σχολεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι

α) οι ανωτέρω εκπαιδευτικοί προέρχονται από όλες τις επιστημονικές περιοχές: είναι φιλόλογοι, καθηγητές ξένων γλωσσών (αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής), δάσκαλοι ειδικής αγωγής, θεολόγοι, γυμναστές, χημικοί, φυσικοί, βιολόγοι, μαθηματικοί, καθηγητές των καλλιτεχνικών μαθημάτων (ζωγραφική, θέατρο, μουσική), κ.ά.

β) ότι εκπροσωπούν όλα σχεδόν τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, από τη Θράκη μέχρι και την Κρήτη.

Όλες ανεξαιρέτως οι εισηγήσεις τους χαρακτηρίζονταν από πρωτοτυπία, φαντασία και δημιουργική αξιοποίηση των μαθημάτων του Αναλυτικού Προγράμματος. Ενδεικτικά αναφέρονται μερικά από τα θέματα των εισηγήσεων: "Ξενοφοβία-ρατσισμός και σχολείο", "Με χρώματα εκφράζουμε την απόρριψή μας στη βία", "Ο κινηματογράφος και μια σχολική εφημερίδα στην υπηρεσία του Πολιτισμού Ειρήνης", "Μαθητές-Υπερασπιστές του Πολιτισμού Ειρήνης", "Συλλογή ιστοριών, μύθων και παραμυθιών από χώρες καταγωγής των μαθητών μας", "Εκπαιδεύοντας τους μαθητές για την Ειρήνη μέσα από την προετοιμασία μιας θεατρικής παράστασης", "Εμείς και οι άλλοι-ένα ταξίδι στη Χώρα της διαφορετικότητας", κ.ά.

3. Επτά (7) Έλληνες απόφοιτοι του Ευρωπαϊκού Μεταπτυχιακού Προγράμματος (Μ.Α.) Σπουδών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και τον Εκδημοκρατισμό οι οποίοι σε Στρογγυλό Τραπέζι με τίτλο "*Η συμβολή των νέων στον Πολιτισμό Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων*" παρουσίασαν τα συμπεράσματα των ερευνών τους σε θέματα όπως: "Ανήλικοι-Έγκλημα και Δικαιοσύνη: Η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού", "Η λεηλασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στο Κατεχόμενο Τμήμα της Κύπρου ως περίπτωση παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων", κ.ά.

4. Ένας (1) μαθητής Λυκείου ο οποίος παρουσίασε δραστηριότητες μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την ευαισθητοποίησή τους στα δικαιώματα του ανθρώπου, στον τρόπο λειτουργίας των Διεθνών Οργανισμών, κ.ά.

II. Επίσης, στη διάρκεια του Συνεδρίου έλαβαν χώρα τρεις(3)**Μουσικές Παρεμβάσεις**, αφιερωμένες στον Πολιτισμό Ειρήνης. Συγκεκριμένα

α) Ένα Μουσικό Διάλειμμα από Κουαρτέτο Εγχόρδων (βιολιά) με έργα προκλασικής μουσικής

β) Η Χορωδία του Διαπολιτισμικού Γυμνασίου Ευόσμου Θεσσαλονίκης (15 μαθητές/τριες Γυμνασίου) η οποία τραγούδησε τραγούδια από τις χώρες προέλευσης των μαθητών (Αλβανία, Βουλγαρία, κ.ά.)

γ) Το Μακεδονικό Κουαρτέτο Σαξοφώνων υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του κ. Θεόφιλου Σωτηριάδη, με έργα των Duke Ellington, Leonard Bernstein, Jean Matitia, κ.ά.

III. Το Συνέδριο παρακολούθησαν περισσότεροι από πεντακόσιους πενήντα (**550**) σύνεδροι: εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από όλη τη χώρα, καθηγητές Πανεπιστημίου, φοιτητές και άλλοι ενδιαφερόμενοι για το αντικείμενο του συνεδρίου.

Από αυτούς τετρακόσιοι είκοσι (**420**) ήταν εγγεγραμμένοι σύνεδροι.

IV. Η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου ήταν διεπιστημονική και αποτελούνταν από ένδεκα (**11**) μέλη τα οποία προέρχονταν από ποικίλες επιστημονικές περιοχές (Καθηγητές των Τμημάτων Ψυχολογίας, Φυσικής, Νομικής, Χημείας, κ.ά.) και εκπροσωπούσαν ποικίλους Οργανισμούς όπως την UNESCO, το Α.Π.Θ., τις Ένοπλες Δυνάμεις, κ.ά.

Διεπιστημονική ήταν επίσης και η **6μελής** Γραμματεία του Συνεδρίου η οποία αποτελούνταν από μέλη της Διεπιστημονικής Ομάδας Νέων της Έδρας UNESCO.

V. Στις οκτώ (**8**) Συνεδρίες που έλαβαν χώρα στη διάρκεια του Συνεδρίου προήδρευσαν δεκαέξι (**16**) μέλη της Έδρας UNESCO του Α.Π.Θ. (μέλη ΔΕΠ του Α.Π.Θ. και μέλη της Διεπιστημονικής Ομάδας Νέων της Έδρας UNESCO).

VI. Στο Συνέδριο απηύθυναν γραπτό χαιρετισμό, ο οποίος κοινοποιήθηκε, οι κ.κ.:

ο Πρύτανης του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Καθηγητής κ. Μιχάλης Παπαδόπουλος

ο Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της UNESCO κ. Ν. Παπαγεωργίου και η Ελληνική Επιτροπή Συνεργασίας με την UNICEF.

Χαιρετισμό απηύθυναν επίσης οι κ.κ.

ο Καθηγητής κ. D. Chitoran, Σύμβουλος της UNESCO σε θέματα Ανώτατης Εκπαίδευσης

ο Γενικός Αστυνομικός Διευθυντής Θεσσαλονίκης, Υποστράτηγος κ. Ν Τζατζάκης (δια του Υπαστυνόμου κ. Γ. Γρηγοριάδη)

ο κ. Β. Λουζιώτης, Πρόεδρος του Κέντρου Μελετών και Τεκμηρίωσης (ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ.) εκ μέρους της ΟΛΜΕ

και η Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Καθηγήτρια κ. Αικ. Δούκα-Καμπίτογλου, η οποία κήρυξε και την έναρξη εργασιών του Συνεδρίου.

VII. Με τη λήξη του Συνεδρίου (16.12.2001) δημιουργήθηκε, με πρωτοβουλία της Καθηγήτριας Δήμητρας Παπαδοπούλου, **Πανελλήνιο Δίκτυο Εκπαιδευτικών για Ένα Πολιτισμό Ειρήνης και μη Βίας**. Όσοι υπέγραψαν το κείμενο δημιουργίας αυτού του Δικτύου δεσμεύτηκαν να προωθούν μέσα από την καθημερινή εκπαιδευτική τους πράξη τις αρχές του Πολιτισμού Ειρήνης όπως αυτές διατυπώθηκαν από την UNESCO και σύμφωνα με τη *Διακήρυξη 2000* της UNESCO.

Στο Πανελλήνιο Δίκτυο Εκπαιδευτικών δήλωσαν συμμετοχή μέχρι στιγμής περισσότεροι από διακόσιοι πενήντα (**250**) εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όλων των ειδικοτήτων, από όλη τη χώρα. Αναμένεται ότι ο αριθμός των μελών του Δικτύου θα αυξηθεί σημαντικά στο άμεσο μέλλον.

Το ανωτέρω Πανελλήνιο Δίκτυο Εκπαιδευτικών είναι το κύριο μέσο συνεργασίας της Έδρας UNESCO του Α.Π.Θ. και του Ινστιτούτου Εκπαίδευσης για την Ειρήνη με τους Έλληνες εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την προώθηση του Πολιτισμού Ειρήνης στα σχολεία της χώρας.
Τα πρακτικά του Συνεδρίου πρόκειται να εκδοθούν εντός του 2002.

Δήμητρα Παπαδοπούλου
Καθηγήτρια, Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.
Διευθύντρια της Έδρας UNESCO του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος δ.σ. του Ινστιτούτου Εκπαίδευσης
για την Ειρήνη

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Έδρα UNESCO
για την Εκπαίδευση στα Δικαιώματα
του Ανθρώπου και την Ειρήνη
Θυρίδα 48
540 06 Θεσσαλονίκη
Τηλ. /Fax: 031 997361
E-mail: dipeace@psy.auth.gr
